

23 Μαρτίου, 1995

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Πρόεδρος, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΑΚΗΣ, ΑΛΛΩΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Εφεσείοντες-Εναγόμενοι,

v.

ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΣΤΑΥΡΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Εφεσιβλήτων-Εναγόντων.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8181).

-
- Ενδιάμεσα διατάγματα — Απαγορευτικό διάταγμα δυνάμει του Άρθρου 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 (Ν.14/60) — Απόκρυψη ή μη αποκάλυψη ουσιωδών γεγονότων — Εφαρμογή της Δ.48 θ.4 των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών στην απόδειξη των γεγονότων της ενόρκου δηλώσεως προς υποστήριξη αιτήσεως εκδόσεως απαγορευτικού διατάγματος — Εφαρμογή του Άρθρου 4 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 6, στην έκδοση ενδιάμεσου απαγορευτικού διατάγματος — Στάθμιση ισοζυγίου ευχέρειας στην έκδοση ενδιάμεσου απαγορευτικού διατάγματος — Τρόπος εφαρμογής του Άρθρου 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 (Ν.14/60) στην έκδοση ή μη παρεμπιπτοντος διατάγματος — Ισοζύγιο ευχέρειας. 5 10
- Διακριτική ευχέρεια κατώτερου Δικαστηρίου στην έκδοση παρεμπιπτοντος διατάγματος — Προϋποθέσεις επέμβασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατ' έφεση. 15
- Καταπίστευμα — Αίτημα για έκδοση tracing order — Σύσταση καταπιστεύματος με πράξεις και παραλείψεις — Καταπιστεύματα υπό μορφή εταιρικού κεφαλαίου, συσταθέν κατόπιν συνεισφοράς — Δημιουργία τεκμαιρόμενου καταπιστεύματος. 20
- Αδικαιολόγητος πλουτισμός — Τεκμαιρόμενο καταπίστευμα υπό μορφή αδικαιολόγητου πλουτισμού. 25
- Mareva — Ευρύτητα εξουσίας του Δικαστηρίου να εκδίδει ενδιάμεσα διατάγματα του τύπου Mareva — Ευχέρεια του Δικαστηρίου να εκδί-

δεν οποιονδήποτε παρεμπόδιον, απαγορευτικό ή προστακτικό διάταγμα όταν κριθεί δίκαιο ή πρόσφορο, χωρίς κανένα περιορισμό.

5 Οι εφεσίβλητοι - ενάγοντες, καταχώρησαν αγωγή στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας και πέτυχαν την έκδοση παρεμπόδιοντος απαγορευτικού διατάγματος το οποίο απαγόρευε στους εφεσείοντες - εναγόμενους 1 και 2 να αποξενώσουν ή επιβαρύνουν περιουσιακά τους στοιχεία, μετοχές τους, στις εναγόμενες εταιρείες 3-11 και περιουσιακά στοιχεία των εταιρειών.

10 Οι Ενάγοντες 2, 3 και 4 και η εναγόμενη 2 είναι αδέρφια, παιδιά της ενάγουσας 1 και ο εναγόμενος 1 είναι σύζυγος της εναγόμενης 2.

15 Η βάση της αγωγής των εφεσιβλήτων - εναγόντων, ήταν τεκμαιρόμενο καταπίστευμα στο οποίο εδράζετο η διεκδίκησή τους ανά 20% από τον καθένα επί των μετοχών των εναγομένων εταιρειών 3-11 που ανήκαν στους εναγόμενους 1 και 2 καθώς και η αξίωσή τους για αποζημιώσεις και απόδοση λογαριασμών της διαχείρισης της περιουσίας του καταπιστεύματος.

20 Το Δικαστήριο, αφού άκουσε μαρτυρία, έκαμε οριστικό το διάταγμα με τροποποιήσεις που επέτρεπαν τη διενέργεια πράξεων διαχείρισης, αλλά δεν άλλαζαν ουσιαστικά τη φύση του.

25 Οι εφεσείοντες - εναγόμενοι, εφεσίβησαν την απόφαση. Εισηγήθηκαν, ότι το διάταγμα έπρεπε να ακυρωθεί για απόκρυψη και/ή μη αποκάλυψη ουσιωδών γεγονότων, εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή της Δ.48 θ.4 των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών, εσφαλμένη απόφαση περί ύπαρξης σοβαρού ζητήματος προς εκδίκαση, επηρεασμό τρίτων προσώπων δηλαδή των εναγομένων εταιρειών 3-11, εσφαλμένη εφαρμογή του Άρθρου 4 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου (Κεφ. 6, Νόμοι Αρ. 11/65, 161/89, 228/89) και εσφαλμένη απόφαση περί κλίσης του ισοζυγίου ευχέρειας υπέρ των εναγόντων.

35 *Αποφασίστηκε, ότι:*

40 1) Παράλειψη παρουσίασης ουσιαστικών γεγονότων ενώπιον του Δικαστηρίου σε μονομερή αίτηση θεωρείται είδος εξαπάτησης του Δικαστηρίου, το οποίο αρνείται να ακούσει πλέον αυτόν που το εξαπάτησε και ακυρώνει τη διαταγή, αλλά στην υπό κρίση περίπτωση οι παραλείψεις που υπήρξαν οφείλονταν στο γεγονός ότι ο εναγόμενος 1 κατείχε όλα τα στοιχεία και καμιά έρευνα από τους ενάγοντες ήταν δυνατό να αποδώσει.

- 2) Κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου στην έκδοση του απαγορευτικού διατάγματος, παρά την ύπαρξη παραλείψεων δεν υπήρξε πλάνη ως προς τα γεγονότα, ούτε σφάλμα νόμου ή εφαρμογή λανθασμένης αρχής δικαίου, ή μη λήψη υπόψη παραγόντων που έπρεπε να ληφθούν, ή εσφαλμένη εκτίμηση παραγόντων που έπρεπε να ληφθούν υπόψη. 5
- 3) Η αντίθετη γνώμη του Δικαστηρίου, ότι ο διάδικος που έχει το βάρος της απόδειξης πρέπει σύμφωνα με τη Δ.48 θ.4 των Θεσμών της Πολιτικής Δικονομίας, να είναι έτοιμος να αποδείξει τα γεγονότα πάνω στα οποία βασίζει την αίτησή του για έκδοση ενδιάμεσου διατάγματος σύμφωνα με το Άρθρο 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 (Ν.14/60), δεν επηρέασε την κρίση του, γιατί εξέτασε και έλαβε υπόψη όλα τα ενώπιόν του στοιχεία. 10
15
- 4) Οι αξιώσεις στη γενική οπισθογράφηση και η έκθεση απαιτήσεως καθώς και τα έγγραφα που προσκομίστηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, αδιαμφισβήτητα αποκάλυπταν την ύπαρξη σοβαρών πραγματικών και νομικών ζητημάτων προς εκδίκαση. 20
- 5) Οι εταιρείες, δηλαδή οι εναγόμενοι 3-11 και τα περιουσιακά τους στοιχεία συμπεριλαμβάνονταν στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που εμπλέκονταν στη δομή της υπόθεσης και το Επαρχιακό Δικαστήριο ορθά έκρινε ότι ήταν δίκαιο και πρόσφορο να εκδώσει το υπό κρίση απαγορευτικό διάταγμα ασκώντας τις εξουσίες του κατά Άρθρο 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 (Ν.14/60) και κατά Άρθρο 4 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 6. 25
30
- 6) Υπήρξε συμφωνία καταπιστεύματος, η οποία υλοποιήθηκε με διάφορες πράξεις ή παραλείψεις και ικανοποιητική μαρτυρία για συγκεκριμένη συνεισφορά στην απόκτησή του, επρόκειτο για εξυπακουόμενο ή τεκμαιρόμενο καταπίστευμα, αναφυσέν ως θέμα συνείδησης και δικαίου. 35
- 7) Η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου, ότι ήταν πρόσφορο και δίκαιο να δώσει όλα τα μέρη του προσβαλλόμενου διατάγματος και ότι το ισοζύγιο της ευχέρειας έκλινε υπέρ των εναγόντων λήφθηκε με βάση τα ενώπιόν του στοιχεία κατά τον ουσιώδη χρόνο και ήταν ορθή. 40

Η έφεση απορρίφθηκε.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

- 5 *Attorney-General and Another (No.2) v. Savvides* (1979) 1 C.L.R. 349,
National Line v. Ship "Sunset" (1986) 1 C.L.R. 393,
Zachariades Ltd v. Economides (1989) 1 C.L.R. 437,
- 10 *Δημητρίου ν. The Dolphin Insurance Company Limited και Άλλων*
(1990) 1 Α.Α.Δ. 351,
Gircotis and Achilleos Ltd v. Chr. M. Sarlis and Co. M.S. και Άλλου
(1992) 1(A) Α.Α.Δ. 360,
- 15 *Χριστιάνα Στυλιανού, διά της μητρός αυτής Έλλης Στυλιανού ως*
πλησιέστερης συγγενούς και φίλης ν. Ανδρέα Στυλιανού (1992)
1(A) Α.Α.Δ. 583,
- 20 *Brink' s Mat Ltd v. Elcombe (C.A.)* [1988] 1 W.L.R. 1350,
Tate Access Froors Inc. v. Boswell [1990] 3 All E.R. 303,
Stylianou v. Stylianou (1988) 1 C.L.R. 520,
- 25 *Cyprus Sulpher and Copper Company Limited και Άλλοι ν. Παραρ-*
λάμα Λτδ και Άλλων (1990) 1 Α.Α.Δ. 1040,
Νεάρχου ν. Χαραλάμπους (1991) 1 Α.Α.Δ. 954,
- 30 *Karydas Taxi Co. Ltd v. Komodikis* (1975) 1 C.L.R. 321,
Acropol Shipping Company Ltd and Others v. Rossis (1976) 1 C.L.R.
38,
- 35 *Nemitsas Industries Ltd v. S. and S. Maritime Lines Ltd and Others*
(1976) 1 C.L.R. 302,
Constantinides v. Makriyiorghou and Others (1978) 1 C.L.R. 585,
- 40 *Papastratis v. Petrides* (1979) 1 C.L.R. 231,
M. and M. Transport v. Eteria Astikon Leoforion (1981) 1 C.L.R. 605,
Odyseos v. Pieris Estates and Others (1982) 1 C.L.R. 557,

Jonitexo Ltd v. Adidas (1984) 1 C.L.R. 263,

Global Cruises S.A. και Άλλη v. Metro Shipping and Travel Ltd. (1989) 1 A.A.Δ. 182,

Φεσσάς Χάρης (1990) 1 A.A.Δ. 704,

Petrou v. Petrou (1978) 1 C.L.R. 257,

Saab and Another v. Holy Monastery Ay. Neophytos (1982) 1 C.L.R. 499,

Gould v. Gould [1969] 3 All E.R. 728,

Foley v. Classique Coaches Ltd [1934] All E.R. 88,

Agip (Africa) Ltd v. Jackson (Ch.D) [1989] 3 W.L.R. 1367,

ABP Holdings Ltd και Άλλοι v. Κιταλίδη και Άλλων (Αρ. 2) (1994) 1 A.A.Δ. 694.

Έφεση.

Έφεση από τους εναγόμενους κατά της ενδιάμεσης απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Ναθαναήλ, Ε.Δ.), που δόθηκε στις 29 Ιουνίου, 1990 (Αρ. Αγ. 6103/89), με την οποία οριστικοποιήθηκε προσωρινό διάταγμα ημερομηνίας 20.7.89, το οποίο τους εμπόδιζε από του να πωλήσουν, δωρίσουν, επιβαρύνουν ή άλλως πως αποξενώσουν ακίνητη περιουσία ή μετοχές και από του να μετατρέψουν με ενέργειές τους τη νομική κατάσταση ή/και τη μετοχική διάρθρωση των εναγομένων 3-11.

Κ. Μιχαηλίδης με Ν. Γεωργιάδη, για τους Εφεσείοντες.

Μ. Μοντάνιος, Α. Τριανταφυλλίδης και κ. Χρ. Κληρίδης, για τους Εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δ. Στυλιανίδης, Πρόεδρος.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Π.: Με την έφεση αυτή ζητείται η ανατροπή απόφασης Δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, με την οποία έκαμε οριστικό, με κάποια διαφοροποίηση,

το προσωρινό διάταγμα που εκδόθηκε στις 20 Ιουλίου, 1989.

5 Οι ενάγοντες 2, 3, 4 και η εναγόμενη 2 είναι αδέρφια, παιδιά της εναγούσας 1. Ο εναγόμενος 1 είναι σύζυγος της εναγόμενης 2. Οι εναγόμενοι 3-11 είναι εγγεγραμμένες εταιρείες με μόνους μετόχους τους εναγόμενους 1 και 2.

10 Στις 19 Ιουλίου, 1989, οι ενάγοντες καταχώρισαν αγωγή εναντίον των 11 εναγομένων.

Η Απαίτηση στο γενικό οπισθογραφημένο Κλητήριο είναι:-

15 "1. Δήλωσιν του Δικαστηρίου ότι οι Ενάγοντες είναι οι ιδιοκτήται κατά 20% έκαστος αμφοτέρων των τάξεων των μετοχών των Εναγομένων 3 -11 ή/και ότι δικαιούνται να εγγραφώσιν ως οι νόμιμοι μέτοχοι των Εναγομένων 3 -11, κατά τα μερίδια αυτά.

20 2. Δήλωσιν του Δικαστηρίου ότι οι Εναγόμενοι (1) και (2) κατέχουν τα 80% των μετοχών των Εναγομένων 3-11 εκ μέρους και δια λογαριασμόν των Εναγόντων ή και ως θεματοφύλακες αυτών.

25 3. Διάταγμα του Δικαστηρίου διατάττον τους Εναγομένους (1) και (2) να μεταβιβάσουν και εγγράψουν επ' ονόματι των Εναγόντων τα 80% μερίδια των μετοχών των Εναγομένων 3-11, ανά 20% εις ένα έκαστον εξ αυτών.

30 4. Αποζημιώσεις διά παράβασιν συμφωνίας ή/και διά παράβασιν καταπιστεύματος ή/και κατάχρησιν εμπιστοσύνης ή/και διά δόλον ή/και διά συνωμοσίαν προς καταδολίευσιν των Εναγόντων.

35 5. Αποζημιώσεις διά κατακράτησιν ή και ιδιοποίησιν περιουσίας ανηκούσης εις τους Ενάγοντας.

6. Αποζημιώσεις διά αδικαιολόγητον πλουτισμόν των Εναγομένων προς ζημίαν των Εναγόντων.

40 7. Διάταγμα διατάττον τους Εναγομένους (1) και (2) να δώσουν πλήρεις και αληθείς λογαριασμούς της υπ' αυτών διαχείρισεως των υποθέσεων και περιουσιακών στοιχείων των Εναγομένων 3-11, ως και των εκ της τοιαύτης διαχείρισεως προσωπικών των ωφελημάτων."

Στις 20 Ιουλίου, 1989, σε μονομερή αίτηση των εναγόντων, εκδόθηκε το πιο κάτω προσωρινό διάταγμα:-

“... όπως οι εναγόμενοι αρ. 1 και 2 προσωπικώς ή/και διά των υπαλλήλων ή αντιπροσώπων αυτών εμποδισθούν και δη διά του παρόντος εμποδίζονται - 5

A. από του να πωλήσουν, δωρίσουν, επιβαρύνουν ή άλλως πως αποξενώσουν την ακίνητον των περιουσιάν την ευρισκομένην εις Στρόβολον, Λευκωσία, Πύλα (Λάρνακος) Μαζωτόν (Λάρνακος) Κίτι (Λάρνακος), Τερσεφάνου (Λάρνακος) και Παραλίμνι (Αμμοχώστου) 10

B. από του να πωλήσουν, δωρίσουν, επιβαρύνουν ή άλλως πως αποξενώσουν τας μετοχάς τας οποίας έχουν εις τας εταιρείας εναγομένους 3-11 15

Γ. από του να προβούν εις οιαδήποτε ενέργειαν αποσκοπούσαν εις το να μετατρέψουν την νομικήν κατάστασιν (status Quo) ή/και την μετοχικήν διάρθρωσιν των εναγομένων 3-11 και (β) από του να πωλήσουν, δωρίσουν, ενοικιάσουν, επιβαρύνουν ή άλλως πως αποξενώσουν τα περιουσιακά στοιχεία των εναγομένων 3 -11, εκτός διά τα συνήθη ή τρέχοντα έξοδα και ανάγκας αυτών ή/και διά τα συνήθεις εμπορικής δραστηριότητας τούτων, 20 25

μέχρις ακροάσεως και τελείας αποπερατώσεως της παρούσης αγωγής εκτός εάν οι εναγόμενοι εμφανισθούν ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου κατά την 1.8.80 και δείξουν λόγον διατί το παρόν διάταγμα να μη εξακολουθήση ισχύον.” 30

Στις 31 Ιουλίου, 1989, οι εναγόμενοι 1 και 2, εναντίον των οποίων εκδόθηκε το διάταγμα, καταχώρισαν ειδοποίηση ένστασης. Καταχωρίστηκαν τρεις ένορκες δηλώσεις: Ένορκη δήλωση του ενάγοντα 3 μαζί με τη μονομερή αίτηση, ημερομηνίας 19 Ιουλίου, 1989. Ένορκη δήλωση του εναγομένου 1 για τα γεγονότα πάνω στα οποία στηρίζεται η ένσταση, ημερομηνίας 31 Ιουλίου, 1989. Δεύτερη ένορκη δήλωση του ενάγοντα 3, ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου, 1989, η οποία κατατέθηκε στο Δικαστήριο με τη συγκατάθεση των διαδίκων και την άδεια του Δικαστηρίου. 35 40

Η Έκθεση Απαιτήσεως καταχωρίστηκε και δόθηκε στις 21 Δεκεμβρίου, 1989.

Οι εναγόμενοι 3 -11, εν τω μεταξύ, με αίτηση στην αγωγή αξίωσαν:-

5 “Διάταγμα του Δικαστηρίου όπως οι Αιτηταί υπ’ αρ. 3-11 (αμφότεροι συμπεριλαμβανόμενοι) παύσουν να είναι διάδικοι εις την αγωγή υπό τον ως άνω τίτλον και αριθμόν και όπως τα ονόματα των διαγραφούν (struck out) εκ του Κλητηρίου Εντάλματος υπό τον άνω τίτλον και αριθμόν και εξ 10 όλων των μεταγενεστέρων δικογράφων εις την ως άνω αγωγήν και όπως η οπισθογράφησις επί του προσηθέντος κλητηρίου εντάλματος καθ’ ήν έκτασιν αφορά και/ή αναφέρεται εις τους Εναγομένους Αιτητάς υπ’ αρ. 3-11 διαγραφεί ...”

15 Το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο, στις 5 Οκτωβρίου, 1989, αποφάσισε ότι η συνένωση των εναγομένων 3-11 μαζί με τους εναγόμενους 1 και 2, όχι μόνο εδικοιολογείτο, αλλά ήταν και απαραίτητη και απέρριψε την αίτηση.

20 Ο ενάγων 3 και ο εναγόμενος 1, που είχαν κάμει τις ένορκες δηλώσεις, αντεξετάστηκαν σε μεγάλη έκταση από τους δικηγόρους.

25 Η αίτηση πολεμήθηκε μεταξύ των διαδίκων με υπέρμετρο ζήλο επ’ όλης της ύλης και σε τέτοια έκταση ως εάν να ήταν η τελική δίκη επί της ουσίας της υπόθεσης.

Παρουσιάστηκαν 33 τεκμήρια.

30 Το Δικαστήριο, σε μακροσκελή ενδελεχή απόφαση, έκαμε οριστικό το διάταγμα με τη μόνη διαφοροποίηση: “την απάλειψη των λέξεων ‘ή/και διά τας συνήθεις εμπορικής δραστηριότητας τούτων’ και την αντικατάστασή τους με την ακόλουθη φράση: ‘συμπεριλαμβανομένων της αντιμισθίας και μισθολογίας των 35 διοικητικών συμβούλων, εργοδοτούμενων και συνεργατών των Εταιρειών και/ή για τις συνήθεις εμπορικές δραστηριότητες αυτών, συμπεριλαμβανομένων των ήδη δεσμευτικώς αναληφθέντων αναπτυξιακών έργων των Εταιρειών πριν τις 20.7.89.’.”

40 Η γενική θέση των εναγόντων αιτητών, όπως δηλώνεται στις ένορκες δηλώσεις που κατατέθηκαν, είναι ότι οι ενάγοντες είναι Κύπριοι, κάτοικοι Αγγλίας. Ο πατέρας απέθανε. Η οικογένεια είχε αρκετή ακίνητη περιουσία στην Κύπρο. Το 1979 ο εναγόμενος 1 επρόκειτο να συνάψει γάμο με συνοικέσιο με την εναγόμενη 2. Συμφωνήθηκε προφορικά όπως αξιοποιηθεί η περιουσία στην Κύπρο με την ανέγερση ξενοδοχειακών διαμερισμάτων και

άλλων συναφών επιχειρήσεων. Το όλο σχέδιο εργασίας και ανάπτυξης θα ήταν της οικογένειας και το όφελος θα ήταν για όλα τα μέλη αυτής. Η διανομή τελικά θα ήταν ισομερής. Θα διατίθεντο διάφορα κτήματα στην Κύπρο, χρήματα από τις εργασίες και επιχειρήσεις της οικογένειας και θα δίδονταν εγγυήσεις, όταν και αν θα ήταν χρήσιμες και αναγκαίες, για τον πιο πάνω σκοπό.

5

Ο εναγόμενος 1 ήταν κάτοικος Κύπρου και ασκούσε το επάγγελμα του λογιστή με τον αδελφό του. Για την προώθηση και υλοποίηση του σκοπού της συμφωνίας, δόθηκαν σ' αυτό γενικά πληρεξούσια, όπως πληρεξούσιο ημερομηνίας 18 Ιουνίου, 1979, που επισυνάφθηκε ως τεκμήριο στην πρώτη ένορκη δήλωση του ενάγοντα 3.

10

Οι ενάγοντες επέδειξαν πλήρη εμπιστοσύνη στους εναγόμενους 1 και 2, στους οποίους αφέθηκε ουσιαστικά ο εν λευκώ χειρισμός της περιουσίας. Χάριν ευκολίας, το μετοχικό κεφάλαιο κάθε εταιρείας, που θα ιδρυόταν στην Κύπρο για την προώθηση και υλοποίηση της συμφωνίας, θα εγγραφόταν στο όνομα των εναγομένων 1 και 2, αλλά θα ανήκε κατά ένα πέμπτο μερίδιο στα μέλη της οικογένειας.

15

20

Οι εναγόμενοι θα ενεργούσαν ως καταπιστευματοδόχοι για 80% του κεφαλαίου προς όφελος των εναγόντων - αιτητών. Οι εναγόμενοι 1 και 2 θα μεταβίβαζαν τις μετοχές που θα κατείχαν ως θεματοφύλακες επ' ονόματι των εναγόντων όταν θα τους το ζητούσαν.

25

Στην παράγραφο 6 της ίδιας ένορκης δήλωσης αναφέρεται ότι, για υλοποίηση και εφαρμογή της συμφωνίας, έγινε η ανέγερση στην Πύλα του ξενοδοχειακού συγκροτήματος "STAVROS HOTEL APPARTMENTS" και 28 άλλων διαμερισμάτων, τα περισσότερα των οποίων πωλήθηκαν, για ανέγερση, συμπλήρωση και επέκταση του ξενοδοχειακού συγκροτήματος. Διατέθηκαν £60.000,00 σε μετρητά. Γη επτά περίπου σκαλών στον Πρωταρά, που αγοράστηκε από τον ενάγοντα 3 για £500.000,00 (στερλίνες) από κάποιο Μούσκα, μεταβιβάστηκε δωρεάν στην εταιρεία - εναγόμενη 11, για την ανέγερση ξενοδοχείου με την ονομασία "SILVER SAND HOTEL". Διάφορα οικογενειακά κτήματα στην Τερσεφάνου, Σοφτάδες και Μαζωτό, αξίας £600.000,00, διατέθηκαν ως αντιπαροχή σε εργολάβο και υπεργολάβους, για τους σκοπούς ανέγερσης του ξενοδοχείου αυτού. Κτήματα στο Μαζωτό, περιλαμβανομένου και του μεριδίου της εναγόμενης 2, υποθηκεύτηκαν στην Τράπεζα Κύπρου Λίμιτεδ, για την εξασφάλιση δανείου ύψους £400.000,00, για να χρησιμοποιηθούν για τις ανάγκες

30

35

40

και τα έργα των εταιρειών - εναγομένων 3-11. Αναφέρονται επί-
σης εγγυήσεις για ενυπόθηκα δάνεια, ομόλογα και επιβαρύνσεις
της τάξης του £1.000.000,00, 2.064.000,00 δολλαρίων Αμερικής
και 3.666.000,00 Γερμανικών μάρκων.

5

Το πρωτόδικο Δικαστήριο συνόψισε τις εκδοχές των διαδί-
κων ως ακολούθως, στις σελ. 250-257 του πρακτικού:-

“Οι εναγόμενες εταιρείες 3-11, όλες ιδιωτικές μετοχικές
10 εταιρείες, είχαν συσταθεί κατ’ ισχυρισμό σε διάφορα χρονι-
κά στάδια στα πλαίσια υλοποίησης της προφορικής συμφω-
νίας. Λεπτομέρειες των στοιχείων των εταιρειών αυτών εί-
χαν παρουσιασθεί σε επισυνημμένο κατάλογο στην Αίτηση.
15 Η διαφορά που τελικώς προέκυψε μεταξύ των διαδίκων προ-
έρχεται από την άρνηση των εναγομένων 1 και 2 να μεταβιβά-
σουν και εγγράψουν στο όνομα των Αιτητών τα συμφωνηθέ-
ντα μερίδια και να αποδώσουν ορθό και πλήρη λογαριασμό
20 της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων και δοσολη-
ψιών προς υλοποίηση της συμφωνίας. Αντί άλλου αποτελέ-
σματος, ο Δηλών εξεδιώχθη από τη θέση του Συμβούλου των
εταιρειών και απεκλείσθη από κάθε ενέργεια και ανάμειξη
στις υποθέσεις αυτών. Οι Αιτητές στη συνέχεια ακύρωσαν τα
25 πληρεξούσια. Αποτελεί τέλος ισχυρισμό, ότι οι Εναγόμενοι
είχαν και έχουν πρόθεση να καταδολιεύσουν και αποστερή-
σουν τους Αιτητές από κάθε περιουσιακό στοιχείο, η δε ζημιά
αυτών είναι τεράστια λαμβανομένων υπόψη των ήδηπραχθέ-
ντων προς υλοποίηση της συμφωνίας. Το ενδεχόμενο αποξέ-
νωσης, μεταβίβασης ή υποθήκευσης των μετοχών των δύο
30 πρώτων εναγομένων στις εναγόμενες εταιρείες 3-11, προς
τρίτα πρόσωπα και η περαιτέρω υποθήκευση και επιβάρυνση
των περιουσιακών στοιχείων των εναγομένων γενικώς, απο-
τέλεσαν τη βάση στην Αίτηση για το επειγόν του θέματος και
τη δυσκολία ή αδυναμία να αποδοθεί δίκαιο σε μεταγενέστε-
ρο στάδιο.

35

Στην ένσταση του ο Εναγόμενος αρνείται κατηγορηματικά
όλα όσα του καταμαρτυρούνται. Γενικός ισχυρισμός του είναι
ότι η απόκτηση της περιουσίας έγινε από τις δικές του και της
εναγόμενης οικονομικής πηγές και αρνείται εμφαντικά την ύπαρ-
40 ξη οποιασδήποτε οικονομικής συμφωνίας χαρακτηρίζοντας
τους ισχυρισμούς για το αντίθετο φανταστικούς και ανυπόστα-
τους. Στην παράγραφο 8 της Δήλωσης του επεξηγεί τον τρόπο
με τον οποίο αποκτήθηκε στο όνομα της εναγόμενης και μετέπει-
τα στην Εναγόμενη Εταιρεία 3 το κτήμα στην Πύλα, στο οποίο

κτίστηκε το Stavros Hotel Apts, και αποτελεί ένα από τα πιο συ-
 σιώδη επίδικα θέματα. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς αυτούς το
 κτήμα που ήταν ιδιοκτησία σε μερίδια στην οικογένεια, μεταβι-
 βάστηκε κατά τα 5/8 μερίδια της Αιτήτριας 1 και 2/8 μερίδια των
 άλλων Αιτητών στην εναγόμενη, το δε υπόλοιπο 1/8 μερίδιο του 5
 Ανήλικου Αιτητή 2 μεταβιβάστηκε μετά από έγκριση του Επαρ-
 χιακού Δικαστηρίου Λάρινακας στην Αίτηση 3/80 στην Αιτήτρια
 1. Κατά την περίοδο Απριλίου με Ιουνίου 1985 μεταβιβάστηκε
 με δωρεά από τους αιτητές 2, 3 και 4 προς την Εναγόμενη 1/4 με-
 ρίδιο σε γη έκτασης 18 στρεμμάτων ενώ η Εναγόμενη μεταβίβασε 10
 άλλα τεμάχια κατά το 1/4 μερίδιο στους προαναφερόμενους Αι-
 τητές. Άλλα τεμάχια μεταβιβάστηκαν επίσης κατά μερίδια στην
 εναγόμενη και τους Αιτητές σε διάφορους συνδυασμούς. Οι δι-
 ευθετήσεις αυτές έγιναν κατά το χρόνο του γάμου της Αιτήτριας
 4, ύστερα από κοινή επιθυμία των ενδιαφερομένων. Ο Εναγόμε- 15
 νος δέχεται ως μόνη συνεισφορά των Αιτητών τη δωρεά προ-
 σφορά £10.000.- από τη διάθεση οικοπέδου στη Λάρινακα για την
 ανέγερση της οικίας της εναγομένης. Είναι περαιτέρω θέση αυ-
 τού ότι τα πληρεξούσια δεν δόθηκαν για σκοπούς αξιοποίησης
 της οικογενειακής περιουσίας, αλλά μόνο για δυνατότητα συνή- 20
 θων δικαιοπραξιών και μισθώσεων των κτημάτων της οικογέ-
 νειας. Ο διορισμός του αυτός είχε γίνει λόγω της προθυμίας του
 να βοηθεί και να παρέχει διευκολύνσεις στους Αιτητές χωρίς κα-
 νένα συμφέρον, για το λόγο ότι αυτοί ήταν κάτοικοι εξωτερικού.
 Όλες οι εταιρείες, εναγόμενοι 3-11, είχαν συσταθεί και δημιουργ- 25
 ηθεί αποκλειστικά για τις επενδυτικές δραστηριότητες του ιδί-
 ου και της εναγομένης και ουδέποτε κανένα μέλος της οικογένει-
 ας είχε οποιοδήποτε συμφέρον. Θέση συμβούλου στις εταιρείες
 κατείχε μόνο ο Δηλών που διορίστηκε με παράκληση της μητέρας
 της εναγομένης, για να έχει κάτι να απασχολείται μέχρι την ημέ- 30
 ρα που παύθηκε. Για τις υπηρεσίες του ως συμβούλου ο Δηλών
 λάμβανε ετήσια αντιμισθία και είναι υπ' αυτή την ιδιότητα που
 παρείχε προσωπικές εγγυήσεις για διάφορα δάνεια προς όφελος
 ορισμένων εταιρειών. Η μόνη άλλη συνεισφορά που γίνεται πα- 35
 ραδεκτή είναι η παροχή δανείου από το Δηλούντα στην εναγόμε-
 νη 3 για ποσό £17.777,-, που σταδιακά ξοφλήθηκε εκτός από ένα
 ποσό £379,-, σύμφωνα με τους εξελεγμένους λογαριασμούς της
 εταιρείας που υπογράφονταν και από το Δηλούντα.

Αναφορικά με την εταιρεία, εναγόμενη 11, πράγματι ο Δη- 40
 λών αγόρασε για £525.000 στερλίνες το ακίνητο από κάποιο
 Μούσκα, κάτοικο Αγγλίας, αλλά λόγω αδυναμίας του πρώ-
 του να καταβάλει το τίμημα πώλησης, εκχώρησε τελικώς στις
 23.12.88 όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις του προς την

5 εναγόμενη 11, το δε ακίνητο μεταβιβάστηκε σε αυτή αφού στο
 Δηλούντα κατεβλήθη και το ποσό που είχε αυτός πληρώσει
 ως προκαταβολή. Αντίγραφο του εκχωρητηρίου επισυνάφθη-
 10 κε ως Παράρτημα Β. Περαιτέρω, ο εναγόμενος αρνείται ότι
 έγιναν διαθέσιμες οικογενειακών κτημάτων προς τον εργολά-
 βο ή υπεργολάβους για την ανέγερση του Ξενοδοχείου Silver
 Sand και αναφέρει ότι όλες οι συμφωνίες που είχαν γίνει με
 σκοπό τη διάθεση κτημάτων ακυρώθηκαν αμέσως μετά, με τη
 15 συγκατάθεση όλων των ενδιαφερομένων. Αυτές τις ακυρώ-
 σεις τις γνώριζε ο Δηλών, ο οποίος απέκρυψε το γεγονός από
 το Δικαστήριο στην έκδοση του Διατάγματος. Παραδεκτό εί-
 ναι επίσης ότι η οικογένεια υποθήκευσε ορισμένα κτήματα
 για τη λήψη δανείου, ύψους £460.000.- αλλά για σκοπούς της
 εναγομένης 3 και μόνο. Τόσο οι υποθήκευσεις όσο και οι εγ-
 20 γυήσεις δίδονταν προς τους Εναγομένους ως αντάλλαγμα δι-
 ευκολύνσεων που αυτοί παρείχαν προς τους Αιτητές. Ως τέ-
 τοια διευκόλυνση ήταν η ανέγερση σπιτιού της Ενάγουσας 4
 με την απόκτηση δανείου από υποθήκευση του σπιτιού της
 εναγομένης. Η απόλυση του Δηλούντος από τη θέση του
 25 συμβούλου των εταιρειών επεξηγείται κατά τον Εναγόμενο
 λόγω της οικειοποίησης από το Δηλούντα ενός ποσού
 £100.000 στερλινών που ανήκε στην εναγομένη 11 και για το
 θέμα αυτό έχει εγερθεί η αγωγή 6413/89 εναντίον του. Απο-
 τελεί βασική θέση του εναγομένου στην ένστασή του ότι οι
 30 Αιτητές δεν είχαν συνεισφέρει με οποιοδήποτε τρόπο στην
 απόκτηση του μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών.

Στην ένσταση υπάρχει τέλος γενική άρνηση της ύπαρξης
 οποιασδήποτε συμφωνίας, νόμιμης ή δεσμευτικής, ενώ εγεί-
 30 ρεται και ζήτημα ότι στην Αίτηση ελλείπει οποιοσδήποτε
 ισχυρισμός για γνώση ή συμμετοχή του εναγομένου στη συμ-
 φωνία. Σε κάθε περίπτωση δύο από τα μέλη της οικογένειας
 ήταν ανήλικοι κατά το 1979 και ανίκανοι να συνάψουν δε-
 35 σμευτική συμφωνία. Ισχυρισμός είναι πρόσθετα, ότι η συνέ-
 χιση του διατάγματος επιφέρει σοβαρές και ανεπανόρθωτες
 σε έκταση χρηματικές ζημιές και επέμβαση στις επενδυτικές
 δραστηριότητες και πρόοδο των εταιρειών.

40 Η αντεξέταση του Δηλούντος και του Εναγομένου που
 διήρκησε συνολικά εννέα συνεδρίες, επιβεβαίωσε τις αντί-
 στοιχες θέσεις των διαδίκων και έφερε στο φως πολλές λε-
 πτομέρειες, διευκρινίσεις και επεξηγήσεις των θέσεων αυτών.

Αχρείαστη είναι οποιαδήποτε προσπάθεια περίληψης της

» ρ'
εκτενούς αυτής μαρτυρίας αφενός διότι αποτελεί ουσιαστικά επανάληψη των Ενόρκων Δηλώσεων αλλά αφετέρου διότι δεν πρόκειται το Δικαστήριο να διεξέλθει αυτή με γνώμονα τη διαπίστωση γεγονότων ή την τελεσίδικη αξιοπιστία της. Αρκετή για τους σκοπούς του Διατάγματος είναι η συνοπτική αναφορά σε πέντε βασικά κεφάλαια που προκύπτουν από τη μαρτυρία. Τα πέντε αυτά κεφάλαια ή θέματα είναι (α) η αξιοποίηση του τεμαχίου γης πάνω στο οποίο κτίστηκε το Stavros Hotel Apartments, ιδιοκτησία της βασικής εταιρείας-εναγομένης αρ. 3 - (β) η απόκτηση γης για την ανέγερση του ξενοδοχείου της εναγομένης εταιρείας αρ. 11, (γ) οι συμφωνίες αντιπαροχής, (δ) η παροχή εγγυήσεων από το Δηλούντα και (ε) η υποθήκευση διαφόρων κτημάτων για σκοπούς των Εταιρειών.

iv
- Αντιπαροβολή των θέσεων των διαδίκων στα πιο πάνω θα καταδείξει εμφαντικά τις δι'ιστάμενες απόψεις τους.

» ρ'
„Η αξιοποίηση του τεμαχίου της Πύλας έγινε κατά το Δηλούντα πρωταρχικά και θεμελιακά μέσω της βασικής εταιρείας εναγομένης αρ. 3, που συστάθηκε λίγο χρόνο μετά την ισχυριζόμενη συμφωνία και για σκοπούς αυτής. Το τεμάχιο δεν δωρήθηκε στην εναγομένη ως προίκα, όπως είναι ο ισχυρισμός του εναγομένου και επομένως η κατάληξη του τεμαχίου στο όνομα της εναγομένης έγινε ως μέρος της συμφωνίας με τη σταδιακή μεταβίβαση των μεριδίων που κατείχαν οι Αιτητές προς την εναγόμενη, με αποφυγή των μεταβιβαστικών όπου ήταν αυτό νόμιμα κατορθωτό. Εντοπίζεται εδώ η θέση του εναγομένου όπως παρουσιάζεται στο τεκμ. 25 (Ένορκη Δήλωση του για τη μεταβίβαση του 1/8 μεριδίου του ανήλικου τότε ενάγοντα Μιχαλάκη Χριστοφόρου, στην ενάγουσα αρ. 1, μητέρα του), ότι το μερίδιο δεν αποφέρει κανένα εισόδημα, και η μελλοντική πώληση του θα είναι δύσκολη ή αδύνατη λόγω πιθανής ασυμφωνίας των συνιδιοκτητών ενώ ο ενάγοντας 2 δεν μπορεί να συμβάλει στα έξοδα αξιοποίησης. Τίποτε δεν αναφέρεται σ' αυτή την Ένορκη Δήλωση για προίκα του τεμαχίου αυτού προς την εναγόμενη.

iv ρ'
„Στα πλαίσια αξιοποίησης του τεμαχίου αυτού είχαν παραχωρηθεί αρκετά μετρητά από την οικογένεια προς τον εναγόμενο, που έφερε συνήθως ο Δηλών σε μετρητά κατά τη διάρκεια των διαφόρων ταξιδιών του από την Αγγλία στην Κύπρο και έδινε στον εναγόμενο με εντολές όπως αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Μέρος των χρημάτων προήλθε από την ενοικίαση και μετέπειτα πώληση των οικογενειακών εστιατορίων στην Αγγλία.

Σχετικά με το ξενοδοχείο στον Πρωταρά, ιδιοκτησία της εναγομένης αρ. 11, στη θέση του Δηλούντα ότι το ακίνητο αγοράστηκε από τον ίδιο από το Μούσκα στη χαμηλή τιμή των £525.000.- γιατί έτσι θα μπορούσε ο Μούσκας να λάβει όλο το

5 τιμήμα πώλησης στην Αγγλία χωρίς δέσμευση αφού και ο Δηλών ήταν κάτοικος Αγγλίας, ο εναγόμενος αντιπαράβαλλε τον ισχυρισμό ότι ο Δηλών μπροστά στην αδυναμία του να πληρώσει το τιμήμα πώλησης, εκχώρησε τελικώς τα δικαιώματά του στην εναγομένη 11 με το τεκμ. Β που επισυνάφθηκε στην

10 Ένσταση. Στο εκχωρητήριο αυτό που φέρει την υπογραφή του Δηλούντα αναγράφεται ότι ο τελευταίος έλαβε το ποσό που πλήρωσε στον πωλητή. Αυτή την εξόφληση ο Δηλών ζητά αγνώστη στη μαρτυρία του, ισχυριζόμενος ότι η φράση αυτή τοποθετήθηκε υστερότερα. Τα Τεκμ. 2-8 είναι στοιχεία που δεικνύουν ότι από δύο λογαριασμούς του Δηλούντα διακινήθηκε

15 ένα συνολικό ποσό £215.276,79 (στερλίνες), που κατατέθηκε από διάφορα άτομα ή Εταιρείες και που κατά το Δηλούντα διετέθησαν έναντι της αγοράς του τεμαχίου. Άλλες £219.786.- (στερλίνες) πληρώθησαν προς όφελος μιας εταιρείας όνοματι

20 Cressida Ltd, που φέρεται ως εταιρεία του Μούσκα, από λογαριασμό του Δηλούντα μέσω του πληρεξουσίου αντιπρόσωπου αυτού δηλ. του Εναγόμενου (Τεκμ. Β1 και Β2 στη δεύτερη Δήλωση). Επισυνάπτεται επίσης ως τεκμ. Γ στη δεύτερη Δήλωση, μερίδα του ισολογισμού της εναγομένης 11, που δεικνύει ότι

25 στις 12.12.88, πριν δηλ. την εκχώρηση των δικαιωμάτων της συμφωνίας η Εταιρεία είχε καταχωρημένη σε μερίδα των εξελεγμένων λογαριασμών της το τεμάχιο με αποδοθείσα αξία £1,1 εκατομμύριο. Ο ισχυρισμός του Δηλούντα είναι ότι τόσο τα χρήματα που ο ίδιος πλήρωσε όσο και τα χρήματα που διακινήθηκαν από το λογαριασμό του, έστω και αν κατατέθησαν από τον εναγόμενο, αποτελούσαν χρήματα δικά του.

Οι αντιπαροχές, τεκμ. 9, 19, 20, 21, 22 και 23 είχαν δοθεί προς το βασικό εργολάβο και στους διάφορους υπεργολάβους

35 που ανήγειραν το ξενοδοχείο της εναγομένης 11, ώστε διάφορες εργασίες οικοδόμησης, επέκτασης και εξοπλισμού του ξενοδοχείου να πληρώνονται με ανταλλαγή διαφόρων κτημάτων της οικογένειας. Οι συμφωνίες αυτές είναι υπογραμμένες άλλες από το Δηλούντα και άλλες από τον Εναγόμενο ή την Εναγομένη εκ μέρους της Εναγομένης 11. Οι αντιπαροχές ακυρώθηκαν με τα τεκμ. 10, 22Α, 28, 31, 32, όλες των οποίων εκτός του τεκμ. 10 και 22Α φέρουν την υπογραφή του εναγομένου ως πληρεξουσίου των Αιτητών. Το τεκμ. 10 φέρει την υπογραφή του Δηλούντα. Το τεκμ. 22Α είναι ανυπόγραφο για την εναγο-

μένη 11. Ο Δηλών ισχυρίζεται ότι τα οικογενειακά κτήματα δίδονται είτε σε ανταλλαγή για την εργασία των υπεργολάβων είτε ως απευθείας πώληση με το τίμημα να αποπληρώνεται με αντίστοιχη εργασία και γίνονται στην προσπάθεια αξιοποίησης του τεμαχίου και σε υλοποίηση της συμφωνίας.

5

Πλην του τεκμ. 10 ο Δηλών ισχυρίστηκε ότι αγνοούσε την ύπαρξη των ακυρωτικών εγγράφων, ορισμένα από τα οποία έγιναν την επόμενη της σύναψης των αρχικών συμφωνιών. Θέση του είναι ότι ο Εναγόμενος παρουσίαζε αυτές τις συμφωνίες στην Τράπεζα για να παρέχονται στην Εναγομένη 11 τραπεζικές διευκολύνσεις, γεγονός που δεν αρνήθηκε ο Εναγόμενος, ο οποίος όμως κατηγορηματικά δήλωσε ότι οι Αιτητές γνώριζαν πάντοτε για τις ακυρώσεις αυτές και γίνονταν με τη συγκατάθεσή τους.

10

15

Περωνότας στις εγγυήσεις, ο Δηλών ισχυρίστηκε ότι αυτές τέθηκαν όχι απλώς λόγω της ιδιότητας του ως Συμβούλου των Εταιρειών, αλλά ουσιαστικά για εξασφάλιση μεγάλων δανείων προς τις εταιρείες. Μεταξύ αυτών ήταν και εγγυήσεις για την πρώτη και δεύτερη υποθήκη που τέθηκαν στην περιουσία της εναγομένης αρ. 3, ομόλογο κυμαινομένης επιβάρυνσης στην περιουσία της Εναγομένης 11 και άλλα ενυπόθηκα δάνεια για την ίδια Εταιρεία. Η απάντηση του Εναγομένου ήταν ότι αυτές οι εγγυήσεις πέραν της αναγκαιότητας να θεθούν γιατί το ζητούσαν οι τράπεζες, δεν αντιπροσώπευαν οποιαδήποτε κτηματική περιουσία τουλάχιστον του Δηλούντα ενώ οι εγγυήσεις δίνονταν ως αντάλλαγμα της βοήθειας και διευκόλυνσης που ο Εναγόμενος παρείχε συνεχώς στην οικογένεια.

20

25

30

Τέλος, οι υποθήκες διαφόρων κτημάτων της οικογένειας τίθονταν κατά το Δηλούντα ως μέρος του γενικότερου σχεδίου για την υλοποίηση της συμφωνίας, πράγμα παραδεκτό εν μέρει από τον Εναγόμενο, ο οποίος όμως ισχυρίστηκε ότι οι υποθηκεύσεις αυτές εγίνοντο μόνο για σκοπούς της Εναγομένης αρ. 3, ο δε Δηλών καμμιά ακίνητη περιουσία δεν είχε ο ίδιος στην Κύπρο κατά δική του παραδοχή μετά το 1985.

35

Εκτός από τα πέντε αυτά βασικά θέματα υπάρχουν βέβαια και άλλα τα οποία ανάγονται ή συνδέονται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο με αυτά. Τέτοια είναι ο ισχυρισμός του Δηλούντα, που αρνείται ο Εναγόμενος, ότι η Εναγομένη αρ. 9 αγόρασε μετοχές από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου στην Εταιρεία Κυπριακών Ξενοδοχείων με χρήματα που προήλθαν από τις υπο-

40

θηρεύσεις της Εναγομένης αρ. 3 ή και ο ισχυρισμός ότι η Εναγομένη αρ. 7, που ήταν συσταμένη ανεξάρτητα από την ύπαρξη της συμφωνίας, αγοράστηκε από τον Εναγόμενο το 1985 με κεφάλαιο που προήλθε από πώληση κτήματος της οικογένειας.

5

Άλλα θέματα είναι η παραδοχή του δηλώντα, όπως προκύπτει από τη μαρτυρία, ότι κανένα οικογενειακό κτήμα δεν χρησιμοποιήθηκε για την ίδρυση των εναγομένων εταιρειών 5, 8 και 10, αποτελεί όμως ισχυρισμό ότι παραμένουν αυτές οικογενειακές εταιρείες, γιατί είτε χρησιμοποιήθηκαν για παρεμφερείς προς την υλοποίηση της συμφωνίας σκοπούς, όπως η ασφάλιση περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών (εναγόμενη αρ. 10) ή η ενοικίαση της υπεραγοράς του ξενοδοχείου Stavros Hotel Apts. Τέλος κατατέθηκαν τα τεκμήρια 26 και 33, τα οποία αποτελούν προσπάθεια απόδειξης του ισχυρισμού ότι ο Δηλών αποπληρώθηκε το δάνειο των £17.777-, γεγονός όμως που αρνείται επίμονα ο Δηλών παρά τη συνυπογραφή του στους εξελεγμένους λογαριασμούς των εταιρειών.”

10

15

20

Η διακρίβωση των γεγονότων και τα ευρήματα του Δικαστηρίου δεν προσβάλλονται από οποιοδήποτε λόγο έφεσης.

Η εκκαλούμενη απόφαση προσβάλλεται για αριθμό λόγων, που μπορούν να συνοψισθούν ως ακολούθως:-

25

1. Το διάταγμα έπρεπε να ακυρωθεί για απόκρυψη και/ή μη αποκάλυψη ουσιωδών γεγονότων.
2. Εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή της Δ.48, θ.4, των Περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών.
3. Το Δικαστήριο εσφαλμένα αποφάσισε ότι υπήρχε σοβαρό ζήτημα για εκδίκαση.
4. Οι ενάγοντες δεν ικανοποίησαν τις προαπαιτήσεις για την έκδοση του διατάγματος, γιατί:-

35

(α) Δεν μπορούσε να δοθεί ειδική εκτέλεση της ισχυριζόμενης συμφωνίας.

40

(β) Η συμφωνία ήταν αόριστη.

(γ) Δεν υπήρχαν γεγονότα τα οποία να θεμελιώνουν την

- (γ) ύπαρξη νόμιμου καταπισ. εύματος οποιασδήποτε μορφής.
- (δ) Δεν υπήρξε μαρτυρία που να εδραιώνει συνεισφορά των εναγόντων. 5
- (ε) Οι ενάγοντες δεν επικαλούνται tracing.
- (στ) Οι ενάγοντες άλλαξαν μέτωπο με την καταχώριση της Έκθεσης Απαιτήσεως.
5. Το διάταγμα επηρεάζει τρίτα πρόσωπα, τους εναγόμενους 3-11. 10
6. Εσφαλμένη εφαρμογή του Άρθρου 4 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, (Κεφ. 6, Νόμοι Αρ. 11/65, 161/89, 228/89). 15
7. Το Δικαστήριο εσφαλμένα αποφάσισε ότι το ισοζύγιο της ευχέρειας έκλινε υπέρ των εναγόντων.

ΑΠΟΚΡΥΨΗ

- Είναι βασική αρχή δικαίου ότι το Δικαστήριο αποφασίζει τις διαφορές των μερών, αφού ακούσει και τους δύο διάδικους. Δεν εκδίδει διαταγή πριν ακούσει και το άλλο μέρος. Αυτό εκφράζεται με το λατινικό αξίωμα "audi alteram partem". 20
- Κατά παρέκκλιση, όμως, ο νομοθέτης, για επείγουσες περιπτώσεις ή άλλες ιδιάζουσες περιστάσεις, για να είναι αποτελεσματική η θεραπεία, επιτρέπει την έκδοση διαταγμάτων χωρίς ειδοποίηση στο άλλο μέρος. Αυτό έχει νομοθετηθεί με το εδάφιο (1) του Άρθρου 9 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου. 25 30
- Η διαδικασία με μονομερή αίτηση επιβάλλει στον αιτητή την αποκάλυψη στο Δικαστήριο όλων των ουσιαστικών γεγονότων που μπορεί να ασκήσουν επιρροή στη δικαστική κρίση. Η αίτηση αυτή είναι υψίστης πίστεως (uberrima fides). Ο αιτητής έχει καθήκον να φέρει σε γνώση του Δικαστηρίου οποιαδήποτε γεγονότα γνωρίζει, ή που με εύλογη επιμέλεια θα ε γνώριζε, τα οποία μπορεί να είναι ευνοϊκά για τον απόντα διάδικο και μπορεί να ασκήσουν επιρροή στην κρίση του Δικαστηρίου. 35 40
- Παράλειψη παρουσίασης ουσιαστικών γεγονότων ενώπιον του Δικαστηρίου στη μονομερή αίτηση θεωρείται ως είδος εξαπάτησης του Δικαστηρίου και το Δικαστήριο απαντά: "δεν σας ακούω πλέον" και ακυρώνει τη διαταγή που έδωσε, χωρίς να

εξετάσει την ουσία. Τα γεγονότα πρέπει να είναι ουσιαώδη για την απόφαση του Δικαστηρίου στη μονομερή αίτηση. (Βλ. *Attorney-General and Another (No. 2) v. Savvides* (1979) 1 C.L.R. 349· *National Line v. Ship "Sunset"* (1986) 1 C.L.R. 393, 5 σελ. 406-412· *Zachariades Ltd. v. Economides* (1989) 1 C.L.R. 437, σελ. 443, 446· *Άνθιμος Δημητρίου v. The Dolphin Insurance Company Limited και Άλλων* (1990) 1 Α.Α.Δ. 351· *Gircotis & Achilleos Limited v. Chr. M. Sarlis & Co. M.S. και Άλλον* (1992) 1(A) Α.Α.Δ. 360· και *Χριστιάνα Στυλιανού, διά της μητρός αυτής Έλλης Στυλιανού ως πλησιεστέρας συγγενούς και φίλης v. Ανδρέα Στυλιανού* (1992) 1(A) Α.Α.Δ. 583.)

Σημαντικές αποφάσεις πάνω στο θέμα αυτό είναι η *Brink's Mat Ltd. v. Elcombe* (C.A.) [1988] 1 W.L.R. 1350 και η *Tate Access Floors Inc v. Boswell* [1990] 3 All E.R. 303. Ο Διάσστης Ralph Gibson είπε στην Απόφαση *Brink's Mat Ltd.*, (ανωτέρω), τα ακόλουθα στις σελ. 1356-1357:-

20 "In considering whether there has been relevant non-disclosure and what consequence the court should attach to any failure to comply with the duty to make full and frank disclosure, the principles relevant to the issues in these appeals appear to me to include the following. (1) The duty of the applicant is to make 'a full and fair disclosure of all the material facts': see *Rex v. Kensington Income Tax Commissioners, Ex parte Princess Edmond de Polignac* [1917] 1 K.B. 486, 514, per Scrutton L.J.

30 (2) The material facts are those which it is material for the judge to know in dealing with the application as made: materiality is to be decided by the court and not by the assessment of the applicant or his legal advisers: see *Rex v. Kensington Income Tax Commissioners*, per Lord Cozens-Hardy M.R., at p. 504, citing *Dalglish v. Jarvie* [1850] 2 Mac. & G. 231, 238, and *Browne Wilkinson J. in Thermax Ltd. v. Schott Industrial Glass Ltd.* [1981] F.S.R. 289, 295.

40 (3) The applicant must make proper inquiries before making the application: see *Bank Mellat v. Nikpour* [1985] F.S.R. 87. The duty of disclosure therefore applies not only to material facts known to the applicant but also to any additional facts which he would have known if he had made such inquiries.

(4) The extent of the inquiries which will be held to be

proper, and therefore necessary, must depend on all the circumstances of the case including (a) the nature of the case which the applicant is making when he makes the application; and (b) the order for which application is made and the probable effect of the order on the defendant: see, for example, the examination by Scott J. of the possible effect of an *Anton Piller order in Columbia Picture Industries Inc. v. Robinson* [1987] Ch. 38; and (c) the degree of legitimate urgency and the time available for the making of inquiries: see per *Slade L.J. in Bank Mellat v. Nikpour* [1985] F.S.R. 87, 92-93.

(5) If material non-disclosure is established the court will be 'astute to ensure that a plaintiff who obtains [an ex parte injunction] without full disclosure ... is deprived of any advantage he may have derived by that breach of duty:' see per *Donaldson L.J. in Bank Mellat v. Nikpour*, at p. 91, citing *Warrington L.J. in the Kensington Income Tax Commissioners' case* [1917] 1 K.B. 486, 509.

(6) Whether the fact not disclosed is of sufficient materiality to justify or require immediate discharge of the order without examination of the merits depends on the importance of the fact to the issues which were to be decided by the judge on the application. The answer to the question whether the non-disclosure was innocent, in the sense that the fact was not known to the applicant or that its relevance was not perceived, is an important consideration but not decisive by reason of the duty on the applicant to make all proper inquiries and to give careful consideration to the case being presented.

(7) Finally, it 'is not for every omission that the injunction will be automatically discharged. A locus poenitentiae may sometimes be afforded:' per *Lord Denning M.R. in Bank Mellat v. Nikpour* [1985] F.S.R. 87, 90."

Υποχρέωση της πλήρους αποκάλυψης δεν καλύπτει μόνο ουσιώδη γεγονότα που είναι γνωστά στον αιτητή, αλλά και εκείνα που μπορούσε να ανακαλύψει με εύλογη έρευνα. Ο Δικαστής κρίνει αν το γεγονός που παραλείφθηκε είναι ουσιαστικό, αν δεν ήταν γνωστό στον αιτητή και δεν μπορούσε εύλογα να γίνει γνωστό και αν η παράλειψη έγινε χωρίς σκοπό παραπλάνησης. Αυτά ενέχουν ουσιαστική βαρύτητα, αλλά δεν είναι και οι μόνοι αποφασιστικοί παράγοντες. Τελικά το Δικαστήριο έχει διακριτική ευχέρεια, παρ' όλη την απόδειξη ουσιαστικής μη αποκάλυ-

ψης που δικαιολογεί την άμεση ακύρωση του διατάγματος που εκδόθηκε στη μονομερή αίτηση, να διατάξει τη συνέχιση της ισχύος του ή να εκδώσει νέο διάταγμα με όρους.

- 5 Στην παρούσα υπόθεση υπήρξαν παραλείψεις. Δεν κρίνουμε αναγκαίο να αναφερθούμε σ' αυτές.

10 Ο εναγόμενος 1 ήταν το πρόσωπο που είχε στη διάθεσή του όλα τα στοιχεία. Καμιά έρευνα από τους ενάγοντες προς την κατεύθυνση των εναγομένων δεν πιστεύουμε ότι θα απέδιδε, ειδικά μετά την παύση του ενάγοντα 3 από τη θέση του στις εταιρείες.

15 Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αφού εξέτασε τις παραλείψεις μέσα στην ολότητα της αίτησης, άσκησε τη διακριτική του ευχέρεια εναντίον της ακύρωσης του διατάγματος, γιατί, εκτός άλλων λόγων, υπήρχαν και τόσα άλλα στοιχεία που θα δικαιολογούσαν την έκδοση του διατάγματος.

20 Εξετάσαμε το θέμα. Ο ευπαιδευτος δικηγόρος των εφεσειότων, σε μάκρος και με πολλή επιμέλεια, ανέπτυξε ενώπιόν μας τα διάφορα στοιχεία, τα οποία ήταν και ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου.

25 Το Ανώτατο Δικαστήριο είναι πολύ προσεκτικό στο να επεμβαίνει στην άσκηση της διακριτικής εξουσίας κατώτερου Δικαστηρίου. Επεμβαίνει στην απόφασή του, εάν έχει πλάνη ως προς τα γεγονότα, σφάλμα νόμου, ή εφαρμογή λανθασμένης αρχής δικαίου, ή εάν η απόφαση λήφθηκε χωρίς το πρωτόδικο Δικαστήριο να λάβει υπόψη του τους παράγοντες που έπρεπε να λάβει.
30 Επεμβαίνει στην άσκηση της διακριτικής εξουσίας του κατώτερου Δικαστηρίου εάν αυτή είναι καθαρά εσφαλμένη και ασκήθηκε με εσφαλμένη εκτίμηση των διαφόρων παραγόντων που έπρεπε να ληφθούν υπόψη - (βλ. *Stylianou v. Stylianou* (1988) 1 C.L.R. 520· *Cyprus Sulphur and Copper Company Limited και Άλλοι v. Παραρλάμα Ατδ. και Άλλων* (1990) 1 Α.Α.Δ. 1040 και *Νεάρχον v. Χαραλάμπους* (1991) 1 Α.Α.Δ. 954).

40 Με βάση τις πιο πάνω αρχές, κρίνουμε ότι δεν πρέπει να επέμβουμε στην απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου για το λόγο της μη απόκρυψης/μη αποκάλυψης.

Το Άρθρο 32 των περί Δικαστηρίων Νόμων του 1960 έως 1993, περιέχει το ουσιαστικό δίκαιο για τα προσωρινά διατάγματα, η δε δικονομία ρυθμίζεται από τον περί Πολιτικής Δικο-

νομίας Νόμο, και τους περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικούς Κανονισμούς.

Το εδάφιο (1) του Άρθρου 32 έχει:-

“32.- (1) Τηρουμένου οιοδήποτε διαδικαστικού κανονισμού έκαστον δικαστήριο, εν τη ασκήσει της πολιτικής αυτού δικαιοδοσίας, δύναται να εκδίδη απαγορευτικόν διάταγμα (παρεμπίπτον, διηγεκές, ή προστακτικόν) ή να διορίξη παραλήπτην εις πάσας τας περιπτώσεις εις ας το δικαστήριο κρίνει τούτο δίκαιον ή πρόσφορον, καίτοι δεν αξιούνται ή χορηγούνται ομού μετ’ αυτού αποζημιώσεις ή άλλη θεραπεία:

Νοείται ότι παρεμπίπτον απαγορευτικόν διάταγμα δεν θα εκδίδεται εκτός εάν το δικαστήριο ικανοποιηθή ότι υπάρχει σοβαρόν ζήτημα προς εκδίκασιν κατά την επ’ ακροατηρίου διαδικασίαν, ότι υπάρχει πιθανότης ότι ο ενάγων δικαιούται εις θεραπείαν, και ότι εκτός εάν εκδοθή παρεμπίπτον απαγορευτικόν διάταγμα, θα είναι δύσκολον ή αδύνατον να απονεμηθή πλήρης δικαιοσύνη εις μεταγενέστερον στάδιον.”

Το εδάφιο (3) του Άρθρου 9 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου έχει:-

“(3) No such order made without notice shall remain in force for a longer period than is necessary for service of notice of it on all persons affected by it and enabling them to appear before the Court and object to it; and every such order shall at the end of that period cease to be in force, unless the Court, upon hearing the parties or any of them, shall otherwise direct; and every such order shall be dealt with in the action as the Court thinks just.”

“(3) Ουδέν διάταγμα εκδοθέν άνευ ειδοποιήσεως θέλει παραμένει εν ισχύι επί χρόνον μακρότερον του αναγκαίου προς επίδοσιν της περί τούτου ειδοποιήσεως προς πάντας τους υπ’ αυτού επηρεαζομένους και προς παροχήν δυνατότητος εις αυτούς να εμφανισθώσιν ενώπιον του Δικαστηρίου και ενστώσι· παν τοιούτο διάταγμα παύει να ισχύη, μετά την λήξιν της τοιαύτης περιόδου, εκτός εάν το Δικαστήριο, αφού ακούση τους διαδίκους ή τινά τούτων, διατάξη άλλως· παν δε τοιούτο διάταγμα τυγχάνει μεταχειρίσεως κατά την αγωγήν ως το Δικαστήριο κρίνει δίκαιον.”)

Ο τρόπος εφαρμογής του Άρθρου 32 για έκδοση, ή μη, παρεμπί-

προντος διατάγματος εξετάστηκε και αναλύθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο σε αριθμό υποθέσεων - (βλ., μεταξύ άλλων, *Karydas Taxi Co. Ltd. v. Andreas Komodikis* (1975) 1 C.L.R. 321· *Acropol Shipping Company Ltd. and Others v. Petros I. Rossis* (1976) 1 C.L.R. 38· *Nemitsas Industries Ltd. v. S. & S. Maritime Lines Ltd. and Others* (1976) 1 C.L.R. 302· *Constantinides v. Makriyiorghou and Another* (1978) 1 C.L.R. 585· *Papastratis v. Petrides* (1979) 1 C.L.R. 231· *M. & M. Transport v. Eteria Astikon Leoforion* (1981) 1 C.L.R. 605· *Odysseos v. Pieris Estates and Others* (1982) 1 C.L.R. 557· *Jonitexo Ltd. v. Adidas* (1984) 1 C.L.R. 263· *Global Cruises S.A. και Άλλη v. Metro Shipping & Travel Ltd.* (1989) 1 Α.Α.Δ. 182· *Χάρης Φεσσάς* (1990) 1 Α.Α.Δ. 704).

Το Δικαστήριο, μετά την καταχώριση της ένστασης, έχει εξουσία και υποχρέωση να επιληφθεί της υπόθεσης, να ακούσει και τις δύο πλευρές και να διαπιστώσει αν οι προϋποθέσεις που ο νομοθέτης έταξε στο Άρθρο 32 των περί Δικαστηρίων Νόμων ικανοποιούνται. Αν υπάρχει διάσταση πάνω στα γεγονότα μεταξύ των διαδίκων, σύμφωνα με τη Δ.48, θ.4, ο διάδικος που έχει το βάρος της απόδειξης πρέπει να είναι έτοιμος να αποδείξει τα γεγονότα πάνω στα οποία βασίζεται - (βλ., μεταξύ άλλων, *Stylianou v. Stylianou*, (ανωτέρω), σελ. 527).

Το Δικαστήριο κρίνει και αποφασίζει πάνω στην ολότητα του ενώπιόν του υλικού. Η αντίθετη γνώμη του πρωτόδικου Δικαστηρίου, αναφορικά με την ερμηνεία και εφαρμογή της Δ.48, θ.4, δεν επηρέασε την κρίση του, γιατί εξέτασε και έλαβε υπόψη του όλα τα ενώπιόν του στοιχεία.

Στη διαδικασία του προσωρινού διατάγματος, το έργο του Δικαστηρίου είναι περιορισμένο. Το καθήκον του περιορίζεται στη διαπίστωση κατά πόσο ικανοποιούνται οι τρεις προϋποθέσεις που απαιτούνται για επιτυχία:-

- 35 (α) Σοβαρό ζήτημα για εκδίκαση.
- (β) Ορατή προοπτική και/ή πιθανότητα ότι ο ενάγων δικαιούται σε θεραπεία στην αγωγή.
- 40 (γ) Να είναι δύσκολο ή αδύνατο να απονεμηθεί πλήρης δικαιοσύνη σε μεταγενέστερο στάδιο χωρίς την έκδοση του διατάγματος.

Το Δικαστήριο, κατά την εκδίκαση αίτησης για προσωρινό

διάταγμα, πρέπει να αποφεύγει να καταλήγει σε συμπεράσματα αναφορικά με την πλήρη εξέταση του πραγματικού και νομικού καθεστώτος της υπόθεσης. Αυτό εναπόκειται στην κρίση του πρωτόδικου Δικαστηρίου, κατά τη δίκη της ουσίας της υπόθεσης. Στην Απόφαση *Jonitexo Ltd. v. Adidas*, (ανωτέρω), ειπώθηκαν στις σελ. 267 και 268 τα ακόλουθα:-

5

“I would like to observe that at the stage of granting or refusing an interlocutory injunction, such as the one which was made in the present case, the parties should limit themselves to the issue of whether or not, in the light of the provisions of section 32(1) of Law 14/60 and of the relevant principles of law, such an injunction should be granted; and this clear interlocutory stage of the proceedings should not be treated as an opportunity for the parties to fight out the merits of the case either by adducing evidence or by advancing arguments in this respect.”

10

15

.....

“The appropriate stage at which the rights of the parties to the action concerned are to be determined is when judgment will be given on the merits of the action, and not the stage of the interlocutory injunction which is the subject matter of this appeal; consequently, in order to avoid prejudging, in any way, any of the issues relevant to the merits of this case I will refrain from referring to any one of them; and, of course, the granting of the interlocutory injunction by the trial Court, and the fact that such injunction is now upheld by this Court, should not be treated as prejudging whether or not the respondents, as plaintiffs, are entitled to succeed in their action against the appellants as defendants.”

20

25

30

Αναφορικά με την πρώτη προϋπόθεση, οι αξιώσεις στη γενική Οπισθογράφηση, που έχουν προεκτεθεί, και η Έκθεση Αιαιτήσεως, που ήταν ενώπιον του Δικαστηρίου, αδιαμφισβήτητα αποκαλύπτουν την ύπαρξη σοβαρών πραγματικών και νομικών ζητημάτων για κρίση από το Δικαστήριο της ουσίας. Το περιεχόμενο της μακράς διαδικασίας για το προσωρινό διάταγμα, τα έγγραφα που προσκομίστηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου και οι διάφορες νομικές εισηγήσεις των δικηγόρων των διαδίκων επιβεβαιώνουν την απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου για την ικανοποίηση της πρώτης προϋπόθεσης.

35

40

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Μία από τις απαραίτητες προϋποθέσεις για ειδική εκτέλεση, σύμφωνα με το Άρθρο 76 του περί Συμβάσεων Νόμου, Κεφ. 149, είναι ότι η σύμβαση πρέπει να είναι γραπτή.

Η αξίωση στην αγωγή δεν είναι ειδική εκτέλεση της προφορικής σύμβασης του 1979. Η βάση της αγωγής δεν είναι μια απλή συμφωνία, αλλά ένα καταπίστευμα. Οι ενάγοντες ζητούν διάταγμα διατάττον τους εναγόμενους 1 και 2 να μεταβιβάσουν και εγγράψουν επ' ονόματι των εναγόντων τα 80% μερίδια των μετοχών των εταιρειών εναγομένων 3-11 - 20% στον καθένα. Το διάταγμα τούτο είναι στην ουσία tracing order.

15 ΑΟΡΙΣΤΙΑ

Ο κ. Μιχαηλίδης εισηγήθηκε ότι η συμφωνία του 1979 πάσχει από αοριστία και, ως εκ τούτου, δεν υπάρχει ορατή πιθανότητα επιτυχίας. Ο κ. Μιχαηλίδης παρέθεσε για υποστήριξη της εισήγησής του τις υποθέσεις *Petrou v. Petrou* (1978) 1 C.L.R. 257· *Saab and Another v. Holy Monastery Ay. Neophytos* (1982) 1 C.L.R. 499· *Gould v. Gould* [1969] 3 All E.R. 728· *Foley v. Classique Coaches Ltd.* [1934] All E.R. 88.

25 Στις πιο πάνω υποθέσεις, η βάση της αγωγής ήταν σύμβαση. Οι αποφάσεις αυτές ήταν τελικές αποφάσεις. Στη *Saab*, (ανωτέρω), το Δικαστήριο αποφάσισε ότι, εφ' όσον οι βασικοί όροι της συμφωνίας υπάρχουν, δεν μπορεί να ευσταθήσει η υπεράσπιση της αοριστίας.

30 Το πρωτόδικο Δικαστήριο ασχολήθηκε με το ζήτημα αυτό και δε δέχτηκε τον ισχυρισμό για αοριστία - (σελ. 266-269 του πρακτικού).

35 Ο κ. Μιχαηλίδης πρόβαλε ενώπιόν μας ότι η συμφωνία του 1979 πάσχει από αοριστία, γιατί δεν προβλέπει διάρκεια συμφωνίας, δεν καθορίζει τα κτήματα που θα κατατίθεντο για τους σκοπούς του καταπιστεύματος, δεν αναφέρει με σαφήνεια τα χρήματα των χρηματοδοτήσεων, είναι ασαφής στο θέμα των εγγυήσεων, δεν πρόβλεπει για το διαμερισμό των μετοχών.

Η βάση της αγωγής, όπως έχει προαναφερθεί, είναι καταπίστευμα και παράβαση καταπιστεύματος. Για μια δεκαετία, από το 1979 έως το 1989, έγιναν πάρα πολλές πράξεις για υλοποίη-

ση σταδιακά της συγκεκριμένης συμφωνίας, οι βασικοί όροι της οποίας εκτίθενται στην ένορκo δήλωση που καταχωρίστηκε με τη μονομερή αίτηση και στην προφορική μαρτυρία.

Εξετάσαμε τις επί μέρους αιτιάσεις και καταλήξαμε στη γνώμη ότι, στο στάδιο στο οποίο βρισκόταν η υπόθεση, το πρωτόδικo Δικαστήριο, με ορθή εφαρμογή του νόμου, με βάση την ολότητα των ενώπιόν του στοιχείων, ορθά απέρριψε την εισήγηση ότι η υπόθεση των εναγόντων δεν ευσταθεί ή/και δεν υπάρχουν ορατές πιθανότητες επιτυχίας, λόγω αοριστίας της συμφωνίας του 1979. 5 10

Αναφορικά με το θέμα του καταπιστεύματος, ο δικηγόρος των Εφεσειόντων υπέβαλε ότι ελλείπουν τα ακόλουθα απαραίτητα στοιχεία:-

(α) Κοινή πρόθεση. 15

(β) Συμφωνία που να μαρτυρά την κοινή πρόθεση.

(γ) Συνεισφορά κατά την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, που αποτελούν το αντικείμενο του καταπιστεύματος και 20

(δ) Κάποια επιζήμια αλλαγή της θέσεως του δικαιούχου, ώστε να μην μπορεί ο καταπιστευματοδόχος να αρνηθεί την ύπαρξη του καταπιστεύματος. 25

Η παρούσα δεν είναι υπόθεση μεταξύ συζύγων. Υπήρξε καταφανής σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ των εναγόντων και των εναγομένων 1 και 2. Η μητέρα και τα παιδιά εμπιστεύτηκαν το γαμπρό και την κόρη - αδελφή - για την απόκτηση μετοχικού κεφαλαίου στις εταιρείες. Υπάρχει κοινή πρόθεση με την συμφωνία του 1979. Η κοινή πρόθεση μετουσιώθηκε σε πράξεις. Μεταβίβαση και υποθήκευση ακίνητης περιουσίας, καταβολή χρημάτων, εγγυήσεις, διορισμός σε θέση Διευθυντή με πενιχρό μισθό, έκδοση και παροχή πληρεξουσίων προς τους εναγόμενους - εφεσειόντες. Εκείνο το οποίο συμφωνήθηκε το 1979 ήταν, ουσιαστικά, να δημιουργηθεί ένα είδος καταπιστεύματος, και προκύπτει αυτό το καταπίστευμα από την απόλυτη εμπιστοσύνη "trust", την οποία οι ενάγοντες εναπόθεσαν στους εναγόμενους. 30 35 40

Το καταπίστευμα δημιουργήθηκε από αυτή τη συμφωνία και υλοποιήθηκε μετά σε διάφορα χρονικά διαστήματα, με διάφορες πράξεις και παραλείψεις. Υπάρχει ικανοποιητική μαρτυρία για συγκεκριμένη συνεισφορά για την απόκτηση του μετοχικού κε-

φαλαίου, το οποίο αποτελεί το καταπίστευμα. Η παρούσα αγωγή δεν στηρίζεται σε δεδηλωμένο καταπίστευμα αλλά σε εξυπακουόμενο ή τεκμαιρόμενο καταπίστευμα, (“constructive or implied trust”). Στο Σύγγραμμα Parker and Mellows - “The Modern Law of Trust” - 3η Έκδοση, σελ. 151-156 και 403-413, γίνεται ανάλυση του τεκμαιρόμενου καταπιστεύματος.

Το τεκμαιρόμενο καταπίστευμα δεν προκύπτει από τη δεδηλωμένη ή/και εξυπακουόμενη πρόθεση των διαδίκων, αλλά αναφέρεται ως θέμα συνείδησης και δικαίου, οποτεδήποτε το σύστημα της επιείκειας περιβάλλει μια συγκεκριμένη πράξη ή σειρά πράξεων, όχι μόνο με νομιμότητα, αλλά και με καταλογισμό ευθυνών. Περίπτωση τεκμαιρόμενου καταπιστεύματος είναι και ο αδικαιολόγητος πλουτισμός.

Οι βάσεις της αγωγής, όπως εκτίθενται στη δικογραφία, έχουν ως μέσο θεραπείας, για απόδοση δικαιοσύνης, τον τελικό εντοπισμό των περιουσιακών στοιχείων, που έχουν κινηθεί προς όφελος και δια μέσου του καταπιστεύματος (tracing). Το πρωτόδικο Δικαστήριο πραγματεύθηκε το θέμα του καταπιστεύματος στις σελ. 269-274 του πρακτικού. Η Έκθεση Απαιτήσεως χρησιμοποιήθηκε από το Δικαστήριο, όχι ως αποδεικτικό μέσο, αλλά ως στοιχείο στο οποίο παρουσιάζεται η βάση της αγωγής και το αιτητικό.

Το επιχείρημα του δικηγόρου των εφεσειόντων - ότι το προσωρινό διάταγμα έπρεπε να μη οριστικοποιηθεί και να ακυρωθεί, λόγω αλλαγής μετώπου στην Έκθεση Απαιτήσεως - απαντήθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο, στη σελ. 265 του πρακτικού, με τα ακόλουθα:-

“Είναι γεγονός ότι με την καταχώριση της έκθεσης απαίτησης η γενική οπισθογράφηση παύει να έχει οποιαδήποτε σημασία, γιατί είναι με βάση τη δικογραφία που θα διεξαχθεί η δίκη. (Δέστε Odger’s Principles of Pleading and Practice 21η Έκδοση σελ. 166). Προσεκτική εξέταση της έκθεσης απαίτησης αποκαλύπτει ότι ο ισχυρισμός του κ. Μιχαηλίδη δεν είναι κατά τη γνώμη μου ορθός. Η παράγραφος 18 επαναλαμβάνει ουσιαστικά και λεκτικά τη γενική οπισθογράφηση και περαιτέρω εξειδικεύει αριθμητικώς τις αποζημιώσεις που οι αιτητές αξιούν διαζευκτικά προς τις δηλώσεις και διατάγματα του Δικαστηρίου.”

Αναφορικά με τη θέση των εταιρειών - εναγομένων 3-11, έχουμε ήδη αναφερθεί στην απόφαση του Πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου, 1989.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αφού αναφέρθηκε στην Απαίτηση και, μεταξύ άλλων, στο Σύγγραμμα Hanbury's - "Modern Equity"- Ένατη Έκδοση, σελ. 414-431 και στην Απόφαση **Agip (Africa) Ltd. v. Jackson** (Ch.D.) [1989] 3 W.L.R. 1367, κατέληξε ότι, στο στάδιο αυτό, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η εισήγηση του δικηγόρου των εφεσειόντων - ότι η μόνη νόμιμη αξίωση ήταν η διανομή του κέρδους ή των περιουσιακών στοιχείων. Αντικείμενο είναι το σύνολο της περιουσίας και της αξίας του μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών. Οι ενάγοντες - αιτητές πρόσθετα ζητούν αποζημιώσεις εναντίον όλων των εναγομένων. Διεκδικούν ότι είναι μέτοχοι των εταιρειών. Οι εταιρείες, οι μετοχές τους και, ειδικά, τα περιουσιακά τους στοιχεία πρέπει να διατηρηθούν. Όλο το σύμπλεγμα των εναγομένων εταιρειών εμπλέκεται στη δομή της υπόθεσης, όπως φαίνεται στο παρόν στάδιο.

Δεν είναι ανάγκη να επαναλάβουμε ότι το Δικαστήριο, στο στάδιο αυτό, δεν αποφασίζει την ουσία της υπόθεσης.

Ο ευπαιδευτος δικηγόρος των εφεσειόντων αναφέρθηκε στα Άρθρα 4 και 5 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, και επιχειρηματολόγησε για το χαρακτήρα του διατάγματος και των αναγκαιών προϋποθέσεων, με βάση τα άρθρα αυτά.

Το Ανώτατο Δικαστήριο στην πρόσφατη απόφαση **ABP Holdings Ltd. και Άλλοι ν. Ανδρέα Κιταλίδη και Άλλων (Αρ. 2)** (1994) 1 Α.Α.Δ. 694, αναφορικά με το Άρθρο 32 των περί Δικαστηρίων Νόμων, τα Άρθρα 4 και 5 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και το διάταγμα Mareva, είπε στη σελ. 699:-

“Ο περί Δικαστηρίων Νόμος του 1960, 14/60, που θεσπίστηκε μετά την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας προβλέπει για τη σύνθεση, δικαιοδοσία και εξουσίες των Δικαστηρίων. Το άρθρο 32, που παραθέτουμε πιο πάνω, δίδει ευρύτατη εξουσία στο Δικαστήριο να εκδίδει οποιοδήποτε παρεμπύπτον, απαγορευτικό ή προστακτικό διάταγμα, όταν κριθεί δίκαιο ή πρόσφορο, χωρίς να τίθεται κανένας περιορισμός.”

Αφού αναφέρθηκε στη θέσπιση στην Αγγλία του Supreme Court Act του 1981, είπε στη σελ. 701 τα εξής:-

“Στη χώρα μας η νομοθετική εξουσία προτίμησε να μη παρέμβει στο ζήτημα. Άφησε τα Δικαστήρια να λειτουργούν με την ευρύτατη εξουσία που τους παρέχεται από το άρθρο 32 του Ν.14/60. Τα άρθρα 4 και 5 του περί Πολιτικής Δικονο-

5 μίας Νόμου, Κεφ. 6, κάμνουν ειδική ρύθμιση των καταστάσεων στις οποίες αναφέρονται. Δεν αφαιρούν τίποτε από τις πρόνοιες του άρθρου 32 του Ν.14/60, που προσδιορίζει, όπως είπαμε πιο πριν το γενικό πλαίσιο της δικαιοδοσίας των Δικαστηρίων στην έκδοση παρεμπιπτόντων διαταγμάτων.”

10 Το ισοζύγιο της ευχέρειας κρίνεται από το Δικαστήριο με βάση τα ενώπιόν του στοιχεία στον ουσιώδη χρόνο. Δεν έχουμε πεισθεί ότι πρέπει να επέμβουμε στην απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου - ότι ήταν πρόσφορο και δίκαιο να δώσει όλα τα μέρη του προσβαλλόμενου προσωρινού διατάγματος και ότι το ισοζύγιο της ευχέρειας έκλινε υπέρ των εναγόντων.

15 Ως αποτέλεσμα, η έφεση αποτυγχάνει και απορρίπτεται.

Καμιά διαταγή για έξοδα.

Η έφεση απορρίπτεται.